

DOKUMENT			SIDA
Finanspolicy för Svenska kyrkans nationella nivå			1 (10)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DIARIENR	VERSION
Finanschefen	2020-02-27	KS 2020-0115	

Finanspolicy för Svenska kyrkans nationella nivå

Beslutad av kyrkostyrelsen 2010-04-22

Gäller från 2010-06-01

Uppdaterad 2013-12-12

Uppdaterad 2014-04-25

Uppdaterad 2016-03-01

Uppdaterad 2016-12-15

Uppdaterad 2020-02-27

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Syftet med finanspolicy	3
2 Regelverk	3
3 Mål, kapitalnivå och risknivå.....	3
3.1 Reglering i kyrkoordningen	3
3.2 Av Kyrkomötet beslutat.....	4
3.3 Av Kyrkostyrelsen beslutat.....	4
3.3.1 Kapitalförvaltning	4
3.3.2 Likviditetsförvaltning	4
3.3.3 Övriga finansförvaltningar.....	4
4 Organisation och ansvarsfördelning för kapitalförvaltningen	4
4.1 Kyrkostyrelsen	4
4.2 Kapitalförvaltningsrådet	4
4.3 Övriga finansförvaltningar.....	4
5 Strategisk tillgångsfördelning inom kapitalförvaltningen.....	5
5.1 Godkända tillgångsslag.....	5
6 Placeringsregler för etik och hållbarhet	6
6.1 Grundläggande utgångspunkter	6
6.1.1 Människovärdesprincipen	6
6.1.2 Förvaltarskapstanken	6
6.2 Svenska kyrkan som ansvarsfull investerare	6
6.2.1 Aktiva ägare som påverkar	7
6.2.2 Investeringar görs i ansvarsfulla och hållbara företag som bidrar till lösningar.....	7
6.3 Kontroversiella verksamheter	8
6.3.1 Klimathänsyn.....	8
6.3.2 Vapen.....	8
6.3.3 Produktion av alkohol, tobak och spel om pengar	9
6.3.4 Distribution av alkohol, tobak och spel om pengar	9
6.3.5 Produktion och distribution av pornografi.....	9
6.4 Utvärdering av innehavens följsamhet mot policyn	10
6.5 Förvaltarnas ansvar	10

1 Inledning

1.1 Syftet med finanspolicy

Syftet med detta dokument är att ange strategisk inriktning och regler för hur Svenska kyrkans nationella nivå ska bedriva finansförvaltning. Med finansförvaltning avses följande:

- Kapitalförvaltning
- Likviditetsförvaltning avseende kyrkkontot inklusive frågor om krediter till Svenska kyrkans ekonomiska enheter
- Övriga finansförvaltningar
 - Ideella placeringar
 - Stiftelseförvaltningar

Finanspolicyn fastställs av kyrkostyrelsen som normalt en gång om året prövar om förändringar behöver göras.

2 Regelverk

Finansförvaltningen styrs övergripande av kyrkoordningens 51 kap. Ekonomisk förvaltning för den nationella nivån. I 2 § återfinns regler för medelsförvaltningen.

3 Mål, kapitalnivå och risknivå

3.1 Reglering i kyrkoordningen

Kapitalförvaltningen ska vara långsiktig.

”Trossamfundet Svenska kyrkan skall på den nationella nivån förvalta sina medel på ett sådant sätt att den nationella nivåns kapital bevaras till sin reella (värdesäkrade) nivå mätt över rullande tioårsperioder” (kyrkoordningen 51 kap, 2 §, 1 st.).

Kapitalförvaltningen ska vara effektiv.

”Kapitalet skall förvaltas så effektivt som möjligt. Det skall vara placerat på ett sådant sätt att riskerna sprids och att bästa möjliga uthålliga totalavkastning uppnås” (kyrkoordningen 51 kap, 2 §, 2st.).

Mål för kapitalet ska fastställas.

”Mål för storleken på den nationella nivåns kapital fastställs av Kyrkomötet” (kyrkoordningen (51 kap, 2a §).

Kapitalförvaltningen ska bedrivas etiskt.

”Kapitalet skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar” (kyrkoordningen (51 kap, 2 §, 2st.).

3.2 Av Kyrkomötet beslutat

Kyrkomötet 2016 beslutade att

- Mål för storleken på den nationella nivåns kapital ska vara lägst 6,5 miljarder kronor.
- Mål för storleken på den nationella nivåns kapital årligen ska uppräknas med hänsyn till konsumentprisindex.

3.3 Av Kyrkostyrelsen beslutat

3.3.1 KAPITALFÖRVALTNING

Det övergripande målet för avkastningen är en real avkastning på 3 procent över en rullande tioårsperiod mätt som årlig avkastning. Det innebär att avkastningen ska överträffa inflationen (mätt som konsumentprisindex) med 3 procentenheter.

3.3.2 LIKVIDITETSFÖRVALTNING

Likviditetsförvaltningen ska genom en aktiv förvaltning av kyrkkontots samlade likviditet uppnå en nettoavkastning på minst 0,25 procent årligen.

3.3.3 ÖVRIGA FINANSFÖRVALTNINGAR

Kyrkostyrelsen beslutar i förekommande fall om mål för övriga finansförvaltningar.

4 Organisation och ansvarsfördelning för kapitalförvaltningen

4.1 Kyrkostyrelsen

Kyrkostyrelsen ansvarar för att fastställa en finanspolicy som omfattar

- strategisk inriktning på kapitalförvaltning
- avkastningsmål och godkänd risknivå
- godkända tillgångsslag
- placeringsregler för etik och hållbarhet
- utvärdering av etik och hållbarhet
- ramar för ägarstyrningsfrågor, ansvarsfullt ägande

4.2 Kapitalförvaltningsrådet

Kapitalförvaltningsrådets uppgifter och sammansättning regleras i den *Instruktion för Kapitalförvaltningsrådet* som kyrkostyrelsen fastställt, senast uppdaterad 2018-05-09.

4.3 Övriga finansförvaltningar

Kyrkostyrelsen beslutar i förekommande fall om organisation och ansvarsfördelning rörande övriga finansförvaltningar.

5 Strategisk tillgångsfördelning inom kapitalförvaltningen

Kapitalförvaltningen ska bestå av en väl diversifierad portfölj som har möjlighet att nå de långsiktigt uppsatta målen på avkastning samtidigt som riskaspekterna beaktas. Med riskaspekter avses både risken för att portföljen på kort sikt kan falla väsentligt i värde och risken för att den långsiktiga avkastningen inte uppnås. I kapitel 3 anges avkastningskrav och övergripande riskacceptans.

Beslut om utbetalningar från förvaltningen kan väsentligt påverka förutsättningarna vad gäller tillgångsfördelning och riskhantering. När normalportföljen upprättas ska hänsyn tas till beslutade och planerade utbetalningar från förvaltningen.

Normalportföljen visar den strategiska fördelningen av förvaltningens tillgångsslag, uttryckt som andel av portföljens totala marknadsvärde, samt tillåtna avvikelser från normalvärdet i förvaltningen.

5.1 Godkända tillgångsslag

Placeringar kan göras i såväl enskilda värdepapper som fonder.

Godkända tillgångsslag för kapitalförvaltningen är:

- **Noterade aktier**, kan placeras inom olika delmarknader som t.ex. Sverige, Norden, Globalt och tillväxtmarknader (emerging markets). Andelen noterade aktier får maximalt uppgå till 75 procent av den totala portföljen.
- **Noterade räntebärande värdepapper och likvida medel**, inklusive företagsobligationer och realränteobligationer. För ränteinstrument nominerade i annan valuta än SEK ska valutasäkring ske i SEK. Andelen noterade räntebärande instrument och likvida medel ska uppgå till minst 25 procent av den totala portföljen.
- **Fastigheter**. Här avses onoterade fastighetsinnehav där Svenska kyrkan går in som medinvestorare i en s.k. fastighetsfond.
- **Alternativa placeringar** är tillgångar som ej ryms bland de noterade tillgångsslagen, t.ex. företagsobligationer (med lägre kreditrating än som ryms inom noterade räntebärande värdepapper) hedgefonder, private equity och infrastruktur. Alla onoterade innehav faller inom denna kategori.

Svenska kyrkan ser två huvudsyften med investeringar inom tillgångsslagen Fastigheter och Alternativa placeringar. Investeringarna består av innehav som sammantaget minskar risken i den totala portföljen genom att avkastningen inte förväntas vara särskilt starkt korrelerad till andra placeringar, främst aktier. De alternativa placeringarna ger också särskilda möjligheter till att bidra till hållbar samhällsnytta, så kallad ”impact”.

Investeringar i fastigheter och alternativa placeringar får tillsammans uppgå till maximalt 25 procent av de totala placeringstillgångarna.

Ovan nämnda gränser ska beräknas utifrån värdet på respektive tillgångsslag vid beslutstillfället. Skulle värdet på övriga tillgångsslag sammantaget utvecklas så mycket svagare relativt fastigheter och alternativa placeringar att de övre gränserna för dessa överskrids, ska detta i sig inte innebära att tillgångar inom dessa tillgångsslag måste avyttras.

6 Placeringsregler för etik och hållbarhet

6.1 Grundläggande utgångspunkter

Två grundläggande moraliska principer är vägledande i arbetet med kapitalförvaltning inom Svenska kyrkan: människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken.

6.1.1 MÄNNISKOVÄRDESPRINCIPEN

Föreställningen om ett människovärde som är lika för alla människor är fundamental både för en kristen etik och för det demokratiska samhället. Ur människovärdesprincipen följer såväl negativa som positiva förpliktelser. De negativa plikterna sätter vissa bestämda gränser för vårt handlande. Varje människa ska behandlas med respekt och får inte utnyttjas på ett otillbörligt sätt. De positiva plikterna å andra sidan innebär krav på våra aktiva insatser för att främja andra människors väl. De positiva förpliktelserna är relaterade till ett krav på rättvis fördelning och likställdhet mellan människor, med rötter hos Gamla testamentets profeter. Med utgångspunkt i människovärdesprincipen är det i sin tur möjligt att motivera olika slags mänskliga rättigheter.

6.1.2 FÖRVALTARSKAPSTANKEN

Förvaltarskapet är ett viktigt tema i Bibeln med stark relevans för arbetet med kapitalförvaltning. Enligt förvaltarskapstanken uppfattas de tillgångar som vi människor förfogar över som gåvor som vi har fått av Gud för att brukas i våra medmänniskors tjänst. Människan är en förvaltare av Guds gåvor. Detta rymmer ett ansvar både mot andra människor och mot skapelsen i övrigt. Det handlar både om att nyttja olika naturtillgångar för att tillgodose människors behov och om att vårda naturen med tanke både på dess egenvärde och på framtida generationers behov.

6.2 Svenska kyrkan som ansvarsfull investerare

Svenska kyrkan ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. Som ett led i att vi 2007 undertecknade de sex principerna för ansvarsfulla investeringar som FN stödjer (PRI, Principles for Responsible Investment) har Svenska kyrkans nationella nivå åtagit sig att integrera faktorer som rör miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och bolagsstyrning i analys och investeringsbeslut, ofta kallat ESG (Environmental, Social and Governance). PRI driver frågor om hur hela finansbranschen kan bli mer hållbar och göra mer samhällsnytta, samt erbjuder en plattform för att gemensamt påverka företag med brister. PRI:s principer innebär även att vi ska utnyttja vår påverkansmöjlighet, verka för transparens och rapportera om vårt eget arbete.¹

Vi tillämpar även internationella konventioner som berör bolagens ansvar i vår analys av dem. Sådana är till exempel ILO:s konventioner, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, FN:s Global Compacts tio principer och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.² Svenska kyrkan har ett tydligt barnperspektiv i all sin verksamhet och för våra kapitalplaceringar avspeglas det i till exempel ILO:s konventioner om barnarbete, men även i olika skrivningar som rör kvinnors rättigheter. Vi vill att företagen aktivt ska bidra till hållbar utveckling genom att arbeta med FN:s globala mål för hållbar utveckling som antogs

¹<https://www.unpri.org/pri/what-are-the-principles-for-responsible-investment>

²<http://www.ohchr.org/EN/Issues/Business/Pages/InternationalStandards.aspx> och https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

2015. I dessa 17 mål ingår exempelvis klimatfrågan, rent vatten, djurlivet i hav och på land samt skydd av naturresurser.³

I linje med detta ska Svenska kyrkans nationella nivå, som ansvarsfull investerare:

- Välja förvaltare som har kompetens att integrera risker och möjligheter kopplat till hållbarhet i såväl analys som investeringsbeslut.
- Lägga tonvikten på hållbara bolag och utesluta placeringar i vissa branscher som är problematiska utifrån kyrkans grundläggande värderingar.
- Utnyttja vår möjlighet att som kapitalägare påverka enskilda bolag, branscher och finansmarknaden i stort.

6.2.1 AKTIVA ÄGARE SOM PÅVERKAR

Svenska kyrkan ska sträva efter att vara en ansvarsfull ägare i vid bemärkelse. Det innebär att vi ska vara aktiva ägare och utnyttja vår möjlighet att påverka till ökad hållbarhet. Det kan göras på egen hand eller tillsammans med andra aktörer. Denna påverkan kan, utöver den löpande kapitalförvaltningen, bl.a. komma till uttryck genom:

- Opinionsbildning
- Dialog med bolag, branschföreträdare och andra aktörer på marknaden
- Nya investeringsprodukter som utvecklas tillsammans med förvaltare eller andra aktörer
- Stöd till och engagemang i olika initiativ, både i Sverige och internationellt

6.2.2 INVESTERINGAR GÖRS I ANSVARSFULLA OCH HÅLLBARA FÖRETAG SOM BIDRAR TILL LÖSNINGAR

Svenska kyrkan vill bidra till lösningarna för en hållbar utveckling i vår värld. Förvaltare av Svenska kyrkans kapital förväntas därför välja bolag utifrån samhällsnytta, där de globala utvecklingsmålen ger vägledning (se ovan). Med det avses t.ex. företag som genom sina varor och tjänster bidrar till en hållbar utveckling eller arbetar systematiskt och målmedvetet i sina processer med frågor som rör miljö, arbetsförhållanden, mänskliga rättigheter och fattigdomsbekämpning, där det har bäring på verksamheten. Det gäller även frågor som rör bolagsstyrning, t ex. korruption, ledningens ersättningssystem och skatt. I linje med detta ska fokus ligga på företag som:

- Integrerar hållbarhet i sin affärsmodell och strategi
- Redovisar och följer upp sitt hållbarhetsarbete utifrån t.ex. sin uppförandekod och andra riktlinjer och åtaganden
- Följer internationella regelverk som syftar till att skydda människor och miljö, och agerar för att åtgärda fel och brister. Företaget bör använda sin påverkansmöjlighet i hela värdekedjan, det vill säga även i förhållande till leverantörer, underleverantörer och kunder.
- Bidrar positivt såväl ekonomiskt, miljömässigt som socialt, till berörda samhällen

³ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

- Begränsar sina skadeverkningar på miljön (globalt, regionalt och lokalt) och agerar med hänsyn till nu levande och kommande generationers behov genom att t.ex. använda bästa tillgängliga teknik och minska sin användning av naturresurser och skydda dem
- Ser nya affärsmöjligheter och bidrar till ett minskat resursutnyttjande i en värld med krympande resurser, t ex genom att ta steg mot en cirkulär affärsmodell

Denna syn på ansvarsfulla och hållbara företag innefattar både investeringar i aktier, företagsobligationer och olika typer av krediter till företag. Det kan även inbegripa fastigheter och vissa onoterade tillgångsslag.

6.3 Kontroversiella verksamheter

En kristen människosyn och det ansvar för andra människors väl som är ett viktigt uttryck för en kristen etik motiverar en restriktiv hållning till investeringar i vissa branscher. För dessa branscher krävs ibland även en kvalitativ bedömning för att avgöra om ett företag utgör en möjlig placering. I samtliga fall ska förvaltaren kunna motivera en investering i dessa verksamheter utifrån samhällsnytta och hållbarhet. **Se placeringsanvisningarna för etik och hållbarhet, som ger detaljerade instruktioner till de förvaltare som avser följa Svenska kyrkans finanspolicy.**

6.3.1 KLIMATHÄNSYN

Svenska kyrkan uppfattar klimatförändringarna som ett allvarligt hot mot skapelsen och de grundläggande livsvillkoren på vår planet och investerar därför inte i företag som ägnar sig åt utvinning av fossila energikällor, eller energiproduktion som till stor del består av fossila bränslen. Vi investerar därmed inte heller i t.ex. oljesand eller skiffergas. Förvaltare av Svenska kyrkans kapital förväntas istället investera i bolag som på ett konstruktivt sätt bidrar till att lösa klimatfrågan.

6.3.2 VAPEN

Svenska kyrkan utesluter investeringar i bolag som i icke obetydlig omfattning tillverkar eller säljer vapen eller krigsmateriel. Svenska kyrkan utesluter även investeringar i bolag som är aktivt involverade i utveckling och produktion av särskilt inhumana vapen eller dess specialkomponenter. Med aktivt involverade avses tillhandahållandet av produkter och tjänster som är specifikt anpassade för vapnet.

Definition av vapen och vapenrelaterad krigsmateriel

Med vapen avses produkter avsedda att döda, stympta eller ödelägga och som säljs för militära ändamål. Med krigsmateriel avses produkter eller delkomponenter som är speciellt utvecklade för att ingå i vapen eller vapensystem. Produkter och tjänster som omfattas av Svenska kyrkans policy utgår från bilagan till förordningen (2019:314) om krigsmateriel, som kan hämtas från hemsidan för Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP)⁴. Produkter som omfattas är all krigsmateriel för strid (KS) samt de produkter och tjänster under övrig krigsmateriel (ÖK) som signifikant modifierats (specialanpassats) för att användas i KS. Övriga produkter i bilagan omfattas ej då de bedöms ha dubbla användningsområden (militärt/civilt, så kallade *dual use*-produkter) och/eller saknar tydlig koppling till stridsfunktionen. En vägledning på engelska finns [här](#)⁵.

⁴ <https://isp.se/media/1313/sfs2019-314.pdf>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:085:0001:0036:EN:PDF>

Definition av särskilt inhumana vapen

Med särskilt inhumana vapen menar Svenska kyrkan sådana vapen som strider mot folkrättens principer om att vapen måste kunna diskriminera mellan civila och militära mål och inte får ha oproportionerlig skadeverkan. Vapen bedöms utifrån dessa två principer uteslutande, oavsett om det finns internationella avtal som reglerar det specifika vapnet eller inte. Således bedöms kärnvapen genom sin icke-diskriminerande och oproportionerliga skadeverkan strida mot Svenska kyrkans policy även om ett internationellt avtal (Ickespridningsavtalet) tillåter kärnvapen i viss utsträckning. Exempel på vapen som uppfyller Svenska kyrkans definition av särskilt inhumana vapen: massförstörelsevapen (*WMD*), vapen reglerade i *CCW (Convention on Certain Conventional Weapons)*, personminor, klusterbomber samt vapen som innehåller utarmat uran.

6.3.3 PRODUKTION AV ALKOHOL, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR

Grunden i Svenska kyrkans finanspolicy är att investeringar ska göras i ansvarsfulla och hållbara bolag som bidrar till lösningar på olika utmaningar i samhället (se 6.2.2). För att underlätta för förvaltare att göra likartade bedömningar har vi satt tydliga ramar för investeringar i följande branscher.

Alkohol

Restriktioner beträffande alkohol har sin grund i de omfattande sociala och hälsomässiga skadeverkningar som är ett resultat av missbruk av alkohol. Svenska kyrkan investerar inte i företag där omsättningen från produktion av alkoholhaltiga drycker överstiger fem procent (5%) av den totala omsättningen. Med alkoholhaltiga drycker menar vi de drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.

Tobak

Företag som tillverkar tobaksprodukter uppfyller inte kraven på ansvarsfullhet med anledning av tobaksprodukternas negativa hälsoeffekter. Svenska kyrkan investerar inte i företag där någon del av omsättningen (0%) kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter.

Spel om pengar

Spel om pengar kan leda till ett spelberoende som påminner om andra typer av missbruk och som kan förorsaka förödande konsekvenser. Svenska kyrkan investerar inte i företag vars varor och tjänster relaterade till spel om pengar omsätter över fem procent (5%) av den totala omsättningen. Bolag vars huvudsakliga affärsidé är produkter för design eller utveckling av mjukvara eller plattformar för spel om pengar är inte heller investeringsbara.

6.3.4 DISTRIBUTION AV ALKOHOL, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR

För bolag som inte producerar men distribuerar alkohol, tobak eller spel om pengar har Svenska kyrkan inga absoluta begränsningar, därför att det är problematiskt att inhämta och säkerställa denna typ av data samt dra gränser som leder till en rättvis och meningsfull bedömning. Om bolag väljs in som är verksamma inom sådan distribution ska förvaltaren kunna motivera även dessa val av bolag utifrån kraven på ansvarsfullhet i avsnitt 6.2.2 i denna finanspolicy.

6.3.5 PRODUKTION OCH DISTRIBUTION AV PORNOGRAFI

Svenska kyrkan investerar inte i produktion eller aktiv distribution av pornografi som på ett ohöljt och utmanande sätt återger sexuella situationer eller händelseförlopp, där människans värde och värdighet kränks.

Definitioner och avvägningar

Med aktiv distribution avses marknadsföring eller försäljning som är ett resultat av företagets egna aktiva åtgärder.

Enligt Nationalencyklopedin är pornografi en "... benämning på sinsemellan mycket olika, i underhållande och lustframkallande syfte framställda beskrivningar av människans erotiska liv:"

Svensk lagstiftning har idag inskränkningar i fråga om skildringar av "sexuellt våld eller tvång" och mot "barn i pornografiska sammanhang". Även den lagliga pornografin kan dock i många fall kopplas till att människans värde och värdighet kränks. Icke desto mindre finns också erotisk eller pornografisk litteratur och film som bejakar en sund sexualitet hos både män och kvinnor.

Det är dock svårt att dra en skarp linje mellan det sunda och det kränkande. Vad som är tabu och skamligt har dessutom förändrats genom tiderna och ser olika ut i olika kulturer. Det finns, vad vi känner till, inga börsnoterade bolag som producerar det vi i dagligt tal menar med pornografi. Icke desto mindre har vi en nollgräns för produktion av pornografi.

Distribution av pornografi är däremot en mer komplicerad fråga. Bolag som distribuerar pornografi redovisar inte sina intäkter från detta segment. Det är med andra ord svårt att bedöma innehållet i och omfattningen av programutbudet hos exempelvis en filmdistributör. Det man trots allt kan bedöma är om bolaget i fråga aktivt marknadsför pornografi. Därför avstår Svenska kyrkan från att investera i företag vars intäkter kommer från företagets egna aktiva åtgärder inom marknadsföring och distribution av pornografi.

6.4 Utvärdering av innehavens följsamhet mot policyn

En extern utvärdering, så kallad screening, av innehav som kan relateras till bolag (aktier, företagsobligationer, m.m.) ska göras regelbundet i syfte att säkerställa att policyns riktlinjer efterlevs, främst avseende internationella normer och kontroversiella verksamheter.

6.5 Förvaltarnas ansvar

Finansbranschen utvecklas mycket snabbt inom hållbarhetsområdet. För att förstå hur denna finanspolicy ska omsättas i praktiken finns dokumentet "Placeringsanvisningar för etik och hållbarhet". Dessa är mer tekniska och uppdateras regelbundet. Den som förvaltar kapital åt Svenska kyrkan har ett ansvar att ta del av både denna policy och de tillhörande placeringsanvisningarna för etik och hållbarhet samt säkerställa att det finns processer och kompetens internt för att leva upp till skrivningarna i dessa dokument.